

Miljø og Teknik

HANDLINGSPLAN FOR FOREBYGGELSE OG BEKÆMPELSE AF ROTTER

2021-2023

Indholdsfortegnelse

1 Indledning	3
2 Status på rotteområdet	4
2.1 Tildelte ressourcer på rotteområdet	4
3 Målsætning.....	5
4 Konkrete indsatsområder	5
5 Målelige succeskriterier	6
6 Realisering af indsatsområder.....	7
6.1 Effektiv forebyggelse af rotter	7
6.2 Vejledning, forvarsel og påbud om sikring og renholdelse af bygninger og udendørsarealer	8
6.3 Indberetning af samtlige indgåede sikringsordninger i Odsherred Kommune	8
6.4 Overholdelse af Miljøstyrelsens resistensstrategi	9
7 Tilladelse til privat bekæmpelse af rotter i Odsherred Kommune.....	11
7.1 Specifikke krav til privat bekæmpelse	11
8 Udarbejdelse af plan for tilsynet med den private og bekæmpelse af rotter i kommunen.	12
8.1 Specifikke krav i plan for tilsyn med privat bekæmpelse	12
8.2 Halvårlige møder med kommunens entreprenør på rotteområdet.....	13
9 Samarbejdet med spildevandsforsyningen om kloakrottebekæmpelse	13
9.1 Specifikke mål for samarbejdet med spildevandsforsyningen	13
10 Opsætning af rottespærrer på private skoler, plejehjem og daginstitutioner m.v.	14

1 Indledning

Rotter er skadedyr, som kan overføre alvorlige sygdomme til mennesker og ødelægge den menneskeskabte infrastruktur i et samfund. Derfor er det vigtigt, at rotter forebygges og bekæmpes i videst muligt omfang.

Miljøministeriets bekendtgørelser nr. 1686 af 18. december 2018 om forebyggelse og bekæmpelse af rotter pålægger kommunalbestyrelsen at foretage en effektiv bekæmpelse af rotter. Bekendtgørelsen fastslår bl.a., at kommunen som tilsynsmyndighed på rotteområdet skal varetage en række opgaver, der har det overordnede mål at sikre kommunens borgere bedst muligt mod rotter. I bekendtgørelsen er det endvidere bestemt, at den enkelte kommune skal udarbejde en handlingsplan indeholdende en række mål for forebyggelsen og bekæmpelsen af rotter. Formålet med handlingsplanen er primært, at kommunen gør sig klart, hvilke opgaver på rotteområdet, der skal fokuseres på i fremtiden, men derudover skal handlingsplanen over for kommunens borgere i højere grad end tidligere synliggøre den kommunale indsats.

Odsherred Kommune vil i de kommende tre år bestræbe sig på at gennemføre en effektiv forebyggelse og bekæmpelse af rotter i overensstemmelse med bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter. Det overordnede mål er at reducere antallet af rotter i kommunen til gavn for kommunens borgere og virksomheder. Dette skal ske gennem en effektivisering og strukturering af den kommunale indsats med hovedvægt lagt på forebyggelse fremfor bekæmpelse med antikoagulerende rottegift. Odsherred Kommune er klar over, at kun ved en vedvarende og målrettet indsats, kan antallet af rotteanmeldelser og anvendelsen af gift bringes ned. Med et øget samarbejde med kommunens entreprenør på rotteområdet og med tilsyn og håndhævelse af de gældende regler over for såvel borgere som autoriserede skadedyrsbekæmpere, vil kommunen søge at nå de opstillede mål.

Handlingsplanen skal tillige give Odsherred Kommunes borgere indsigt i de prioriteringer og strategier på rotteområdet, som kommunen har valgt at gennemføre. Dette vil give større gennemsigtighed på rotteområdet og vil samtidig kunne bidrage til at forbedre dialogen mellem kommunens rottebekæmpelse og den enkelte borger.

Med denne handlingsplan for 2021-2023 ønsker Odsherred Kommune således at styrke og målrette en effektiv forebyggelse og bekæmpelse af rotter i kommunen til gavn for borgerne.

De enkelte indsatsområder i handlingsplanen beskrives nedenfor.

2 Status på rotteområdet

Odsherred Kommune er en kommune med ca. 32 957 indbyggere (1. jan 20). Kommunen indeholder såvel by- som landzone, hvad der også afspejler sig i den kommunale rottebekæmpelse. I byzone foretages rottebekæmpelse kun efter anmeldelse fra borgere, mens der i landzone tillige sker et opsøgende tilsyn. Ud over by- og landzone har kommunen store arealer udlagt til sommerhusområder, hvor bekæmpelsen af rotter også kun sker efter anmeldelse.

I landzone er der ca. 468 tilsynspligtige ejendomme, hvor Odsherred Kommune i medfør af bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter skal foretage et opsøgende eftersyn for rotter.

På baggrund af anmeldelser om rotter fra kommunens borgere foretager Odsherred Kommune bekæmpelse af rotter. Nedenfor ses de seneste 13 års anmeldelser.

ÅR	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
ANTAL	1605	1854	1195	978	1039	1737	1388	1642	1681	1852	1869	1766	1611
I alt: 21.657 anmeldelser							I gennemsnit: 1.666 anmeldelser						

Tabel 1. Antal anmeldelser om rotter i Odsherred Kommune 2007-2019

Når en borger anmelder rotter indendørs, skal rottebekæmperen reagere inden 24 timer, dette gælder også i weekend og helligdage. Anmeldes der rotter udendørs skal borgeren kontaktes inden 8 dag.

2.1 Tildelte ressourcer på rotteområdet

Rottebekæmpelsen i Odsherred Kommune er i øjeblikket udliciteret til bekæmpelsesfirmaet A/S Mortalin, der har indgået en 4-årig kontrakt med kommunen. Kontrakten løber indtil 1. juni 2021.

Odsherred Kommune opkræver gebyr for rottebekæmpelsen via ejendomsskattebilletten. Gebyret opkræves som en promillesats af ejendomsværdien for samtlige faste ejendomme i kommunen, såvel bebyggede som ubebyggede grunde. Gebyret fastsættes årligt og udgør en promillesats pr. 100.000 kr. i ejendomsværdi. Alle grundejere er forpligtet til at betale gebyret, også selvom de for egen regning får foretaget rottebekæmpelse. Gebyret for 2020 er på **0,003257** promille, og i 2021 vil den være på **0,003275** promille.

Odsherred Kommunes rottebekæmpelse er administrativt opdelt på modtagelse af rotteanmeldelser i afdelingen, *Borgerservice* og sagsbehandling i forbindelse med konkrete sager i afdelingen, *Miljø og Teknik*. Kommunen skønner, at begge områder i ressourcemæssig henseende vægter 0,4 årsværk, dvs., at den samlede administrative indsats på rotteområdet i kommunen, udgør lidt under et årsværk.

Omkostninger forbundet med rottebekæmpelse i kommunen udgjorde i 2019 i alt 1.418.000 Kr.

3 Målsætning

Odsherred Kommune har følgende fem overordnede mål på rotteområdet. Kommunen vil i indsatsområderne:

- 1) gennemføre en effektiv forebyggelse og bekæmpelse af rotter
- 2) tillade privat bekæmpelse af rotter i kommunen
- 3) udarbejde en plan for kommunens tilsyn med private/autoriserede personer samt afholde møder med kommunens entreprenør på rotteområdet
- 4) udarbejde en plan for den kommunale kloakrottebekæmpelse og samarbejdet med spildevandsforsyningen om kloakrottebekæmpelse m.v.
- 5) Opfølgning af lovkravet om, at der senest 1. januar 2021 skal være sat rottespærre på samtlige kloakledninger, der fører indtil kommunale og private skoler, plejehjem og daginstitutioner. (Opsætning af rottespærre ved skoler, plejehjem og daginstitutioner, hører ind under den enkeltes institutions budget).

De enkelte mål er nærmere beskrevet i indsatsområderne nedenfor i punkt 4.

4 Konkrete indsatsområder

Indsatsområde 1 (Effektiv forebyggelse og bekæmpelse)

- Udarbejde informationsmateriale til private grundejere om sikring og renholdelse, udbedring af kloakforhold, fuglefodring, hønsehold og fodring af vildt på vildtfodringspladser for at undgå rottetilhold.
- Registrere vildtfodringspladser samt foretage forebyggelse og bekæmpelse af rotter i det åbne land
- Udstede forvarsler om påbud til grundejere, der ikke lever op til bekendtgørelsens krav om sikring og renholdelse samt udstede påbud med frist på fire uger til dem, der ikke opfylder kravene. Tilsvarende frister for forvarsel og påbud vil også gælde for brud på spildeforsynings ledninger
- Sikre at samtlige indgåede sikringsordninger er indberettet til kommunen og ved stikprøver undersøge, om de lever op til bekendtgørelsens krav
- Sikre overholdelse af Miljøstyrelsens resistensstrategi ved stikprøver samt stræbe mod en nedgang i forbruget af antikoagulerende gifte herunder især de stærke aktivstoffer.

Indsatsområde 2 (Tilladelse til privat bekæmpelse)

- Tillade privat bekæmpelse af rotter i kommunen. Det gælder såvel R1- som R2 -autoriserede personer. Der vil i den forbindelse blive stillet en række krav til udførelse af bekæmpelsen.

- En R1- autoriseret person er en, der er autoriseret af Miljøstyrelsen til erhvervmæssig forebyggelse og bekæmpelse af rotter.
- En R2-autoriseret person er en, der er autoriseret af Miljøstyrelsen til bekæmpelse af rotter ved brug af visse kemiske bekæmpelsesmidler på egen erhvervsejendom.

Indsatsområde 3 (Plan for tilsyn med privat bekæmpelse)

- Udarbejde en plan for tilsynet med den private forebyggelse og bekæmpelse af rotter i kommunen. Planen vil omfatte tilsyn med sikringsordninger på ejendomme, eventuel bekæmpelse af rotter på disse, de autoriserede personers anvendelse af antikoagulerende gifte hos privatpersoner og på egne erhvervsejendomme herunder overholdelse af Miljøstyrelsens resistensstrategi. Tilsynet vil omfatte både R1- og R2-autoriserede personer.
- Afholde halvårlige møder med kommunens entreprenør på rotteområdet

Indsatsområde 4 (Plan for samarbejdet med spildevandsforsyningen om kloakrottebekæmpelse)

- Udarbejde en plan for samarbejdet med spildevandsforsyningen om kloakrottebekæmpelse omfattende: afholdelse af møder mellem spildevandsforsyningen og kommunen, muligheden for bekæmpelse af rotter i kommunale og offentlige ledninger, bekæmpelse af rotter i hovedledninger forud for renovering af disse samt udbedring af kloakbrud på offentlige ledninger med frist på fire uger.

Indsatsområde 5 (Opsætning af rottespærre på skoler, plejehjem og daginstitutioner m.v.)

- Undersøge de kommunale institutioner der er omfattet af lovkravet om opsætning af rottespærre.

5 Målelige succeskriterier

- Udarbejdelse af informationsmateriale til private grundejere om sikring og renholdelse, udbedring af kloakforhold, fuglefodring, hønsehold og fodring af vildt på vildtfodringspladser for at undgå rottetilhold
- Registrering af samtlige vildtfodringspladser
- Registrering af samtlige sikringsordninger i kommunen samt foretage stikprøver (10 %) af de R1-autoriserede personers indgåede sikringsordninger (herunder opfyldelse af resistensstrategien) og de R2-autoriserede personers giftanvendelse og opfyldelse af resistensstrategien
- Nedgang (10 %) i antallet af anmeldelser om rotter fra borgere i kommunen*)
- Nedgang i forbruget af antikoagulerende gifte herunder de stærke aktivstoffer
- Udarbejdelse af plan for tilsyn med R1- og R2-autoriserede personer
- Udarbejdelse af plan for samarbejdet med spildevandsforsyningen om kloakrottebekæmpelse
- At alle kommunale og private skoler, plejehjem og daginstitutioner har etableret rottespærre på samtlige kloakledninger.

*) Dog forbehold for egentlige "rotteår", det vil sige år med uforholdsmæssigt mange rotter

6 Realisering af indsatsområder

Odsherred Kommune vil i den kommende treårige handlingsplanperiode udføre de nedenfor nævnte indsatsområder således, at målene i punkt 3 kan realiseres.

Indsatsområde 1

6.1 Effektiv forebyggelse af rotter

Odsherred Kommune tilstræber at yde kommunens borgere en effektiv forebyggelse og bekæmpelse af rotter i overensstemmelse med de gældende regler på området. Den kommunale rottebekæmpelse er ”hjælp til selvhjælp” forstået på den måde, at uden en aktiv deltagelse fra borgerne side både med hensyn til anmeldelse af rotter, og ikke mindst forebyggelse og afhjælpning foranstaltninger på de enkelte ejendomme, bliver indsatsen mod rotterne ikke tilstrækkelig effektivt.

Antallet af rotteanmeldelser fra borgerne til kommunen er ikke som forventet faldet i handlingsplanperioden 2015-2017. Tallene fra 2018 og 2019 viser dog et mindre fald i forhold til tidligere og er nu nede på 1611 anmeldelser for 2019, hvilket er lidt under gennemsnittet på 1666 for hele den viste 13 års periode.

Odsherred Kommune vil derfor styrke den forebyggende indsats mod rotterne ved at udarbejde informationsmateriale til de private grundejere om sikring og renholdelse på ejendommene. Det gælder såvel ejendommen i byzone som i landzone. Informationen vil især gå ud på at oplyse grundejere om, hvordan de bedst muligt sikrer deres bygninger og udendørsarealer mod indtrængende rotter.

Informationsmaterialet vil også fokusere på, hvordan den enkelte grundejer sikrer, at stikledninger og brønde på ejendommen er intakte og drives forskriftsmæssigt.

En væsentlig kilde til rotter på private ejendomme er fuglefodring, hønsehold og fordring af vildt i det åbne land. Informationsmaterialet vil derfor også beskrive den forebyggende indsats på disse områder.

Det informative materiale vil blive offentliggjort på kommunens hjemmeside, og i specifikke tilfælde uddelt til grundejere, der har rotter på ejendommen.

Når det gælder fodringen af vildtet på vildtfodringspladserne, er det erfaringen, at der her kan optræde mange rotter. Det er derfor vigtigt, at disse områder registreres, så forebyggelse og bekæmpelse af rotterne kan medtages i den kommunale bekæmpelse.

Odsherred Kommune vil i forbindelse med det årlige tilsyn på de tilsynspligtige ejendomme sørge for at vildtfodringspladserne registreres, så eventuel bekæmpelse af rotter disse steder kan sættes i system og effektiviseres.

6.2 Vejledning, forvarsel og påbud om sikring og renholdelse af bygninger og udendørsarealer

Rotter på privat ejendom hos den enkelte grundejer kan, hvis der ikke gribes ind i tide, udvikle sig eksplosivt, idet rotternes formeringsevne er særdeles imponerende. Rotter på en ejendom kan, hvis de bliver for mange, sprede sig til naboejendomme og det åbne land. Derfor er en hurtig kommunal indsats vigtig både af hensyn til kommunens borgere og økonomien i den kommunale rottebekæmpelse.

Bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter foreskriver, at grundejere skal rottesikre og renholde deres ejendomme herunder brønde og stikledninger således, at rotters levemuligheder på ejendommene begrænses mest muligt. Sikring og renholdelse på den enkelte ejendom er derfor en væsentlig forudsætning for, at den kommunale forebyggelse og bekæmpelse af rotter kan fungere så effektivt som muligt. Sikring og renholdelse er ikke et entydigt begreb, men afhænger af de konkrete forhold, men der kan gives en række generelle anvisninger på, hvordan man som grundejer lever op til reglerne.

Odsherred Kommune vil derfor i de sager, hvor der er konstateret rottetilhold, og forholdene ikke bliver udbedret hurtigst muligt, udstede et forvarsel om kommunalt påbud til grundejeren. Forvarslet skal sikre, at grundejeren kan få sagens akter at se og udtale sig til den kommunale forvaltning samtidig med at grundejeren bliver klar over, hvad vedkommende selv skal udføre af afhjælpende foranstaltninger. Forvarslet vil blive givet med 14 dages frist og et eventuelt påbud med 4 ugers frist medmindre den konkrete sag tilsiger noget andet.

6.3 Indberetning af samtlige indgåede sikringsordninger i Odsherred Kommune

Sikringsordninger om forebyggelse og bekæmpelse af rotter er en aftale mellem en autoriseret person og en grundejer eller lejer, der typisk omfatter en bygningsgennemgang, der eventuelt suppleres med opstilling af foderstationer med smækfælder, elektroniske fælder eller indikatorblokke. I medfør af bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter skal den autoriserede person ved indgåelse af en kontrakt om en sikringsordning foretage en bygningsgennemgang, der har til formål at identificere fejl og mangler ved bygninger, afløbssystemer og udendørsarealer. Bygningsgennemgangens resultater skal dokumenteres i en rapport, der skal udleveres i genpart til grundejer eller lejer, der herefter skal udbedre fundne fejl og mangler.

Bestemmelserne har til formål at give sikringsordninger en større effektivitet og virksomheds-ejere og andre personer, der indgår sikringsordninger en bedre sikkerhed mod indtrængning af rotter.

Samtlige sikringsordninger skal, da kommunen har det overordnede ansvar for rottebekæmpelsen, anmeldes til kommunen, jf. bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter. Især på fødevarer virksomheder er sikringsordningerne af afgørende betydning for, at rotterne ikke forurener fødevarerne og bringer smitte til konsumenterne.

Hvis sikringsordningerne, som foreskrevet, indberettes til kommunen, vil det betyde, at kommunen får mulighed for at føre kontrol med, om kravene i bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter er opfyldt. I det lange løb vil det give færre rotter, da rotternes generelle

levemuligheder begrænses mest muligt. Sikringsordningerne er derfor et vigtigt led i den forebyggende bekæmpelse.

Odsherred Kommune vil sikre, at alle autoriserede personer, som i kommunen har indgået sikringsordninger, også har anmeldt disse til kommunen, og at der er udarbejdet bygningsgennemgangsrappporter for de pågældende ejendomme.

Odsherred Kommune vil skriftligt gøre de autoriserede personer opmærksom på deres forpligtelser i henhold til bekendtgørelsen. Ved stikprøvehenvendelser hos virksomheder med sikringsordninger, vil kommunen sikre sig, at de autoriserede personer har anmeldt som foreskrevet og udført de påbudte foranstaltninger.

6.4 Overholdelse af Miljøstyrelsens resistensstrategi

Ifølge bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter skal kommunen og autoriserede personer ved bekæmpelse af rotter med kemiske midler (antikoagulanter) anvende antikoagulanten med det svageste aktivstof først. Er der konstateret resistens mod et aktivstof, skal kommunen eller den autoriserede person straks ophøre med anvendelsen, og rotterne skal bekæmpes med en ugiftig metode eller en antikoagulant, der er virksom over for rotterne. Formålet med resistensstrategien er, dels at forsinke resistensudviklingen hos rotterne, dels at tage størst muligt miljöhensyn ved at anvende det svageste kemiske stof i en bekæmpelsessituation.

I Odsherred Kommune er der ikke i større omfang konstateret resistens hos brune rotter mod antikoagulanter. I en undersøgelse af resistens mod antikoagulanter hos brune rotter som Miljøministeriet og Statens skadedyrlaboratorium gennemførte i tidsrummet fra 2001- 2008 fremgår det, at der kun få steder i kommunen er fundet resistens mod gifte med aktivstofferne coumatetralyl og bromadiolon. Konkret betyder det, at bekæmpelse af rotter i Odsherred Kommune som udgangspunkt skal foregå med midler indeholdende aktivstofferne coumatetralyl eller chlorophacinon.

Antikoagulanter er ud fra et miljøsynspunkt betænkelige, idet de kan medføre utilsigtede skadevirkninger. For visse af aktivstofferne (de såkaldte 2. generations antikoagulanter, se nedenfor) er halveringstiden desuden lang, hvad der betyder, at stofferne kan ophobes i miljøet eller i rotter, som har ædt dem. Det kan bl.a. medføre utilsigtede forgiftninger af ikke-målgruppe dyr, når døde rotter fx. bliver ædt af rovpattedyr eller rovfugle - såkaldte sekundære forgiftninger. Videnskabelige undersøgelser foretaget af Århus Universitet har dokumenteret, at såvel rovfugle, ugler og mindre rovpattedyr indeholder store og skadelige rester af antikoagulerende midler i kroppen.

Brugen af antikoagulerende midler skal derfor ske med størst mulig omhu og forsigtighed, ligesom de svageste af aktivstofferne skal anvendes først, så miljøbelastningen bliver så lille som overhovedet muligt.

Aktivstoffernes styrke fremgår af nedenstående tabel:

1	Coumatetralyl
2	Chlorophacinon
3	Bromadiolon
4	Difenacoum
5	Brodifacoum
6	Difethialon
7	Flocoumafen

Tabel 2: Aktivstoffer i rottemidler ordnet efter styrke.

I Tabel 2 er aktivstofferne i rottemidlerne ordnet efter deres styrkeforhold. De to første aktivstoffer 1 og 2 anses for sideordnede. Herefter stiger aktivstofferne i styrke således, at 3, 4, 5, 6 og 7 er stærkere, dog således, at 5, 6, og 7 også er sideordnede.

I tabel 3 ses Odsherred Kommunes brug af antikoagulerende midler i årene 2007-2019. Som det fremgår, er den generelle brug af de antikoagulerende midler faldet markant i forhold til de tidligere år, og brugen af de stærkeste midler er helt ophørt. Set ud fra et miljømæssigt perspektiv er det en meget positiv udvikling, og det skyldes bl.a., at brugen af smækfælder i bekæmpelsen har fået en mere fremtrædende plads.

År	Coumatetralyl (Trædegift indtil 2014)	Bromadiolon	Difenacoum	Brodifacoum	Difethialon	Flocoumafen
2007	39	1440	1			
2008	12	1420				
2009	10	1031				
2010	13	880				
2011	0	565				
2012	0	668		2		
2013	1	973				
2014	-	182				
2015	41	211				
2016	26	526				
2017	-	304				
2018	0,4	170				
2019	44	18				

Tabel 3. Forbrug af antikoagulerende midler i den kommunale rottebekæmpelse i Odsherred Kommune 2007-2019.

Odsherred Kommune vil sikre, at kommunens entreprenør på rotteområdet og de autoriserede personer, som har tilladelse til at bekæmpe rotter i kommunen, lever op til resistensstrategien og anvender det svagest mulige aktivstof i enhver bekæmpelsessituation, medmindre der er konstateret resistens mod midlet.

Odsherred Kommune vil ved stikprøver kontrollere, at de autoriserede personer anvender det svagest mulige aktivstof i de opstillede foderstationer. Desuden vil Odsherred Kommune tage kontakt til de autoriserede personer, hvis det af deres indberetninger om giftanvendelse til kommunen fremgår, at der anvendes stærkere midler end nødvendigt.

Odsherred Kommune vil kræve, at de autoriserede personer i de situationer, hvor der er behov for stærkere aktivstoffer end bromadiolon, giver kommunen meddelelse herom og anfører begrundelse for fravigelse af resistensstrategien, jf. nedenfor under pkt. 7.

Indsatsområde 2

7 Tilladelse til privat bekæmpelse af rotter i Odsherred Kommune

Bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter lægger op til, at kommunen kan tillade privat bekæmpelse. Ifølge bekendtgørelsen er det en kontrakt mellem en autoriseret person (R1-autorisation), og en ejer eller lejer af fast ejendom om bekæmpelse af rotter. Den private bekæmpelse omfatter tillige bekæmpelse af rotter på egen erhvervsjendom (R2-autorisation).

Ifølge bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter skal kommune i handlingsplanen oplyse, hvorvidt kommunen tillader privat bekæmpelse, herunder fx. om bekæmpelsen er geografisk begrænset eller begrænset til bestemte bekæmpelsesmetoder.

7.1 Specifikke krav til privat bekæmpelse

Odsherred Kommune er indstillet på at meddele tilladelse til privat bekæmpelse i kommunen. Det forventes at ville kunne aflaste kommunen på bekæmpelsesområdet, men vil samtidig betyde, at kommunen skal udarbejde en plan for tilsynet med den private bekæmpelse, og føre tilsyn med de autoriserede personer.

Uden en form for tilsyn eller kontrol med den private bekæmpelse er der risiko for, at bekæmpelsen vil kunne modarbejde kommunens overordnede strategi og administration på rotteområdet. Odsherred Kommune finder, at tilladelsen til privat bekæmpelse gerne skulle udmønte sig i en bedre rottebekæmpelse både fra kommunalt og privat hold til gavn for kommunens borgere.

Odsherred Kommune vil derfor som forudsætning for de meddelte tilladelser stille en række krav til udførelsen af den private bekæmpelse.

Odsherred Kommune vil være indstillet på at tillade såvel den R1- som den R2- autoriserede bekæmpelse i kommunen.

Odsherred Kommune vil som vilkår for tilladelse til privat rottebekæmpelse i kommunen stille krav om at både R1- R2-autoriserede personer skriftligt skal meddele til kommunen hver gang, de påtænker at anvende en stærkere antikoagulant.

For at undgå unødvendig anvendelse samt permanent udlægning af antikoagulerende gifte fastslår Miljøstyrelsen i Vejledning om vurdering og godkendelse af kemiske bekæmpelsesmidler til rotter og mus (Vejledning nr. 24, maj 2018), at den autoriserede person skal udføre en evaluering af rotteangrebets status og effekten af behandlingen, hvis bekæmpelsen strækker sig ud over mere end 35 dage.

Odsherred Kommune vil som vilkår for tilladelse til privat rottebekæmpelse i kommunen stille krav om, at både R1- og R2- autoriserede personer skriftligt meddeler til kommunen, når de 35 dage er udløbet. Formålet er, at kommunen sammen med de autoriserede personer eventuelt kan drøfte den videre bekæmpelsesstrategi og de faktiske forhold på stedet, så miljøhensyn og bekæmpelseseffektivitet optimeres mest muligt.

Indsatsområde 3

8 Udarbejdelse af plan for tilsynet med den private og bekæmpelse af rotter i kommunen.

Bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter kræver, at der udarbejdes en plan for tilsynet med de autoriserede personer i de tilfælde, hvor kommunen tillader privat bekæmpelse. Dette skal ske for at kommunen, der har det overordnede ansvar for rottebekæmpelse, kan følge med i, hvad der sker på området og i givet fald have mulighed for at gribe ind i sager, der ikke lever op til kravene om en effektiv bekæmpelse af rotter.

8.1 Specifikke krav i plan for tilsyn med privat bekæmpelse

Odsherred Kommune forestiller sig ikke, at tilsynet med den private bekæmpelse i kommunen skal ske over for alle. Men ved at foretage stikprøver hos de private bekæmpere opnår kommunen, at den kan følge med i udviklingen på det private område samtidig med at kommunen får mulighed for at håndhæve gældende regler og betingelser.

Odsherred Kommune vil stikprøvevis føre tilsyn med de R1-autoriserede personer og de sikringsordninger, de har indgået på offentlige og private ejendomme, jf. afsnit 6.3, samt den eventuelle bekæmpelse af rotter på disse. I afsnit 5 er det angivet, at der som måleligt succeskriterium skal foretages stikprøvevise tilsyn svarende til 10 % af de autoriserede personers indgåede sikringsordninger m.v.

Odsherred Kommune vil stikprøvevis føre tilsyn med de R1-autoriserede personers anvendelse af antikoagulerende gifte herunder, at de pågældende lever op til resistensstrategien, jf. afsnit 6.4.

Odsherred Kommune vil stikprøvevis føre tilsyn med de R2-autoriserede personers anvendelse af antikoagulerende gifte herunder, at de pågældende lever op til resistensstrategien. Tilsynene vil blive udført, når kommunen alligevel fører tilsyn med rotter i forbindelse med kommunens årlige besøg på de tilsynspligtige ejendomme, jf. afsnit 6.4.

8.2 Halvårlige møder med kommunens entreprenør på rotteområdet

Hvis den kommunale rottebekæmpelse er udliciteret til en autoriseret person, er en kommune i medfør af bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter forpligtet til at føre tilsyn med, at bestemmelserne i den indgåede kontrakt overholdes. Et sådant tilsyn kan ske på mange måder, men forudsætningen for at både forebyggelse og bekæmpelse af rotter kan ske så effektivt som muligt er, at kommunens entreprenør på rotteområdet arbejder tæt sammen og er i løbende dialog med den kommunale forvaltning.

Odsherred Kommune vil afholde halvårlige møder med entreprenøren på rotteområdet. På møderne vil kommunen sikre, at borgernes eventuelle klager og henvendelser om rottebekæmpelsen drøftes med entreprenøren for at sikre den bedst mulige service og hindre gentagelser, hvis der er begået fejl. Møderne skal tillige afdække, om der er u hensigtsmæssigheder i den daglige drift af rottebekæmpelsen, og om den eventuelt kan gøres bedre i fremtiden.

Indsatsområde 4

9 Samarbejdet med spildevandsforsyningen om kloakrottebekæmpelse

Størstedelen af rotter i byzone holder til i kloakkerne, både de offentlige og de private. Hovedparten af de rotter, man konstaterer på jordoverfalden, er kloakrotter, hvorfor det er nødvendigt, at kloakkerne medtages i den samlede strategi for forebyggelse og bekæmpelse af rotter i Odsherred Kommune.

Ifølge bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter, skal der i kommunens handlingsplan udarbejdes en plan for den kommunale kloakrottebekæmpelse og samarbejdet med forsyningen om kloakrottebekæmpelse indeholdende beskrivelse af omfang og metoder (fælder, spærre, gift, m.v.).

Drift og vedligeholdelse af det offentlige spildevandsledningsnet er imidlertid ikke en kommunal opgave men ligger i regi af Odsherred Forsyning, der modtager spildevand fra ca. 11.000 kloakrede ejendomme.

Odsherred Forsyning udfører imidlertid bekæmpelse af rotter i de offentlige kloakledninger som led i den daglige vedligeholdelse og drift af ledningerne. Bekæmpelsen sker ved hjælp af gift (antikoagulerende midler) og fælder. Da forsyningen således foretager bekæmpelse af rotter, som kommunen i princippet er ansvarlig for, er det vigtigt, at såvel forsyning som kommune kender til og forstår de prioriteringer og tiltag til bekæmpelse af rotter, de hver især sætter i værk på kloakområdet.

9.1 Specifikke mål for samarbejdet med spildevandsforsyningen

Odsherred Kommune forestiller sig, at de foreslåede initiativer til samarbejdet med spildevandsforsyningen ikke er statiske, men vil kunne ændres og udbygges over den kommende planperiode, hvis forholdene på rotteområdet tilsiger det.

Odsherred Kommune vil i sin plan for samarbejdet med forsyningen tage initiativ til, at der afholdes møder mellem spildevandsforsyningen og kommunen. På disse møder vil det nærmere kunne drøftes, hvordan tilrettelæggelsen af kloakrottebekæmpelse skal foregå, fx. hvor det i særligt rotteplagede områder vil være formålstjenligt at sætte ind med systematisk bekæmpelse af rotterne i kloakkerne. Tilsvarende vil man som led i planen kunne drøfte muligheden for bekæmpelse af rotter i offentlige hovedledninger forud for reovering af disse. Erfaringen viser, at hvis der ikke foretages kloakrottebekæmpelse forud for en større reovering, vil rotterne trænge op i de private stikledninger og medføre mange rotteammeldelser.

Odsherred Kommune vil indgå en aftale med forsyningen om, at brud på de offentlige hovedledninger udbedres med en frist på fire uge, svarende til, hvad der i øvrigt gælder for grundejerne i kommunen, jf. afsnit 6.2.

Indsatsområde 5

10 Opsætning af rottespærrer på private skoler, plejehjem og daginstitutioner m.v.

Rottespærrerne har til formål at hindre, at rotter via afløbssystemet trænger ind på ejendomme, hvor de dels kan overføre smitte med alvorlige sygdomme til mennesker, dels medføre omfattende ødelæggelser bl.a. af elinstallationer, isolering, inventar, udstyr m.v. Ofte er der store økonomiske konsekvenser forbundet med rotteangreb på kommunale institutioner, idet smittefaren for børn og voksne betyder lukning af institutionerne i kortere eller længere tid. Genhusning af børn og beboere, genopbygning, oprydning og desinfektion m.v. af institutionerne kan i værste fald koste millioner af kroner. Installation af rottespærrer er derfor en enkel og forholdsvis billig forebyggende løsning de pågældende steder.

Som grundejer er kommunen i medfør af bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter forpligtet til at opsætte rottespærrer på samtlige kloakledninger, der fører ind til kommunale skoler, plejehjem og daginstitutioner. Kriteriet for opsættelse er, at det skal være teknisk muligt at opsætte rottespærrerne på de eksisterende ledninger.

Forpligtelsen gælder tillige i forbindelse med byggemodning af de nævnte ejendoms kategorier samt ved byggemodning af parcelhusområder.

Forpligtelsen til opsætning af rottespærrer på samtlige kloakledninger gælder ligeledes på private, regionale og statslige skoler, plejehjem, daginstitutioner og hospitaler. Dog skal der forinden indhentes tilladelse fra grundejerne. Som ved de kommunalt ejede institutioner m.v. gælder forpligtelsen også ved byggemodning.

Kravet om opsætning af rottespærrer er obligatorisk for alle. Dog hjemler bekendtgørelsen mulighed for undtagelse på kloaksystemer, der i forvejen er rottesikrede, eller hvor opsættelsen af rottespærrer giver anledning til væsentlige driftsforstyrrelser på kloaksystemet.

Indtil dato har Odsherred Kommune opsat i alt 72 rottespærrer på de nævnte kommunale institutioner.